

SAD na temu *Uloga religioznog odgoja u kršćanskoj zajednici.*

***

Talijanska zaklada "Collegio San Carlo" organizirala je tijekom travnja 1991. studijski seminar na temu *Udruženja mladih u župama Modene i oblici priopćivanja u okviru kojeg su održana četiri predavanja: 1. Istraživanje o "Udruženjima mladih u župama Modene". Ciljevi istraživanja i s njime povezane pomoćne znanosti (E. Pace, A. Palmonari - 4. 4. 1991); 2. Skupine u župi: formacija, identitet i oblici priopćivanja (C. Baraldi, M. Casini: 12. 4. 1991); 3. Odgoj u vjeri u skupinama: uloga i stil odgojitelja; oblici kateheze (C. Baraldi, M. Casini - 19. 4. 1991); Problemi župnih skupina*

***

Od 7. do 11. travnja 1991. održan je u Louisvillu (SAD) godišnji sastanak ravnatelja biskupijskih katehetskih ureda SAD na temu *Mijenjanje stvarnosti u katehezi... "Braćo i sestre, što nam je činiti?"*

***

Teološki fakultet Papinskog lateranskog sveučilišta u Rimu organizirao je od 24. do 26. travnja 1991. studijski susret na temu *Teologija za jedinstvo Europe*. Prvog dana misao je vodilja bila "Pomiriti čovjeka sa samim sobom", a održana su slijedeća predavanja: "Doprinos teološke kategorije osobe" (M. Bordoni); "Teološka kategorija osoba u prvim stoljećima kršćanstva" (V. Grossi); "Pojam osobe i suvremene antropologije" (I. Sanna); "Kulture sumnje" (A. Bello). Drugi dan, 25. travnja, sve je bilo u znaku ideje: "Pomiriti čovjeka s njemu sličnima". Tome su bila posvećena i predavanja: "Od kršćanskog društva do modernih demokracija" (F. P. Casavola); "Slika Božja i ljudska društvenost (N. Ciola); "Trojstvena intersubjektivnost, kršćanski personalizam i nihilistička kriza društvenosti" (P. Coda); "Kršćanska zajednica kao mjesto pomirenja: ustrojstvo i praksa" (S. Lanza). Treći dan "Pomiriti čovjeka sa stvorenim" održana su slijedeća predavanja: "Od *de contemptu mundi* do

i kateheze (C. Baraldi, M. Casini - 24. 4. 1991). Ta su istraživanja i upravo navedena predavanja bili zapravo uvod u međunarodni susret na temu Adolescenti u skupini. Izgrađivanje identiteta i prenošenje vrednota, što se održao u Modeni 10. i 11. svibnja 1991. godine. Prvog dana održana su dva predavanja: Istraživanje o adolescentima: teoretski i metodički problemi (A. Jackson - Nizozemska); Skupine adolescenata i izgrađivanje identiteta (A. Palmonari i L. Sciolla - Italija). Drugog dana bile su na dnevnom redu dvije teme: Priopćivanje u skupini i prenošenje vrednota (E. Pace, F. Garelli, Italija; N. Emier - Škotska) i Istraživanje o "Mladenačkim skupinama u župama Modene" (A. Palmonari, E. Pace, C. Baraldi, M. Casini, G. Milanesi, R. Tonelli - Italija).

***

Od 1. do 4. travnja 1991. održana je u Bostonu redovita godišnja skupština Nacionalnog udruženja katoličkih odgojitelja SAD na temu *Katolički odgoj: svjetlo nade.*

aktualnosti

(Rudi Paloš)

Ukratko o djelovanju *španjolskog nacionalnog tajništva za katehezu* tijekom 1991. godine. Završen je prvi stupanj programa: "Smjernice za pastoral uvođenja u kršćanstvo" za tekuće trogodište. Nakon što je nedavno objelodanjen dokument o "Katehezi odraslih" sada se poduzimaju koraci kako bi se taj isti dokument što više proširio i upoznao. Prvi pothvat u tom smislu bio je predstavljanje tog dokumenta na zasjedanju Španjolske biskupske konferencije, a nakon toga je uslijedilo njegovo predstavljanje na XI. nacionalnom susretu odgovornih na razini biskupija za katehezu odraslih. U suradnji s drugim sukladnim tijelima i ustanovama, Tajništvo je priredilo prednacrt dokumenta o "Pastoralu mladih". Pripravljene su i posebne Smjernice o sakramentu potvrde. Održan je i seminar o katehezi hendikepiranih. Tajništvo se među ostalim zalaže kako bi sve španjolske biskupije bile opremljene odgovarajućim audiovizualnim materijalima i pomagalicama, u skladu sa zaključcima godišnjeg susreta o audiovizualnim sredstvima, što se već niz godina svakog proljeća održava u Madridu.

***

Od 1. do 3. ožujka 1991. održan je u Washingtonu (SAD) redoviti godišnji katehetski sastanak za istočni dio

teorije razvoja i napretka" (K. Skalicky); "Teologija stvaranja i subota" (A. A. Piattelli); "Ekologija i evanđelje stvaranja" (G. Angelini); "Ekološka svijest i etički izbori" (B. Honings); "Kakva budućnost za Europu" (P. Rossano). Na skupu je sudjelovao i milanski kardinal C. M. Martini, koji je govorio na temu "Kršćanstvo i Europa".

***

Od 26. do 28. travnja 1991. održan je u Attleborou (SAD) nacionalni susret voditelja duhovnih vježbi za mlade u SAD (Youth Retreat Ministry).

vjeroučitelja. Na susretu je bilo govora o potrebi nove evangelizacije i sukladnoj obnovi katehetskih metoda. Ujedno je istaknuta i važnost i korisnost izmjene konkretnih iskustava vjeroučitelja. Predstavljeni su izvorni storalni programi međužupne suradnje: Kateheza odraslih i vremenski sporazum; Audiovizualni govor u seoskoj sredini; Kateheza s očevima čija se djeca pripremaju na Prvu pričest; Svjetovnjaci kao suradnici u školama za vjeroučitelje; Očevi - vjeroučitelji svoje djece. Pomoćni toledski biskup okupljenim je sudionicima predstavio novi dokument španjolske BK o katehezi odraslih.

***

Od 13. do 16. lipnja održan u Daytonu (SAD) simpozij na temu *Vjera malenih*, o religijskom odgoju u ranom djetinjstvu što ga je organizirao časopis "Our Sunday Visitor".

***

Od 21. do 23. lipnja 1991. godine organizirao Katehetski Institut Salezijskog papinskog sveučilišta Petnaesti tečaj posuvremenjenja za učitelje vjeronauka u osnovnim školama na temu: *Koja Biblija i kako: zahtjevi škole i nadležnost učitelja*.

***

Tijekom mjeseca srpnja 1991. organizirao je Katehetski institut Salezijskog papinskog sveučilišta dva tečaja u Corvari kraj Bolzana (Italija). Od 1. do 11. bio je *Tečaj posuvremenjenja za katehiste i animatore koji rade u mjesnim zajednicama u katehezi odraslih*, dok je 11. do 20.

srpnja održan Treći didaktički susret na temu *Vjeronauk u talijanskoj nižoj srednjoj školi* (tj. u šestom, sedmom i osmom razredu naše osmogodišnje škole): *ciljevi, sadržaji, metode*.

***

U metropolijском sjemeništu u španjolskom gradu Oviedu održan je od 16. do 20. rujna 1991. treći biskupijski *Katehetski tjedan*. Razmatrana su slijedeća područja: 1. Pedagogija, metodologija i dinamika u katehezi; 2. Sadržaji kateheze; 3. Izrada konkretnih pastoralnih planova za izobrazbu u vjeri. U pojedinim su skupinama razgovarali o ovim pitanjima: 1. Metodologija i animiranje u katehezi; 2. Biblija i priopćivanje vjere; 3. Odgoj moralne svijesti u katehezi; 4. Upoznavanje naslovnika, psihologija i sociologija; 5. Mladenački pastoral i kateheza mladih i adolescenata; 6. Pastoralni rad s preadolescentima.

***

21. rujna 1991. otvorena je u Dresdenu (Njemačka) "Katolička akademija - Forum za Crkvu i svijet". Svrha je te ustanove da posluži kao neka vrsta foruma - mjesta za razgovor o aktualnim pitanjima vremena kako bi zainteresirani: katolici, evangelici i pripadnici nekršćanskih religija mogli na jednom mjestu izmjenjivati misli i postavljati pitanja. Posebna je zadaća Akademije znanstveno produbljivanje katoličkog pogleda na svijet i promicanje katoličkog odgoja i izobrazbe. Za osnutak te ustanove posebno se zauzeo biskup biskupije Dresden-Meißen, Joachim Reinelt, a nacrt je financijski potpomogla nadbiskupija München-Freising. Na uvodnoj svečanosti, pred-

Institut za liturgijski pastoral iz Padove organizirao je u Torregli nedaleko Padove od 6. do 8. svibnja 1991. studijski susret na temu *Nove religije. Obred između razumskog i nerazumskog*. Održana su slijedeća predavanja: *Privlačna snaga obrednosti novih religija* (G. Ambrosio), *Obrednost u drevnoj te u novoj gnozi* (G. Filoramo), *Načela analize obrednosti: otvoreni i zatvoreni kodeksi* (E. Pace), *Obred između razumskog i nerazumskog: nova obrednost* (A. N. Terrin), *Posljednji bog: prema višeboštvu? Hermeneutika* (B. Cescon), *Obrednost bez duše i simboličko-teološko djelovanje* (L. Sartori).

***

Od 31. sibnja do 2. lipnja 1991. održan je u Tampi na Floridi (SAD) četvrti redoviti susret kateheta adolescenata na temu *Kateheza adolescenata i sakrament potvrde*.

***

U subotu 8. lipnja 1991. proslavljen je u Toledu *Deveti biskupijski dan*

stojnik Akademije, prelat Joseph Weisbender je istaknuo da je želja novoosnovane ustanove poslužiti i kao "most suradnje s istočnoeuropskim zemljama".

25. i 26. listopada 1991. održan je u Trieru (Njemačka) simpozij o vjeronauku u stručnim školama pod zanimljivim naslovom: *Tko će u budućnosti predavati vjeronauk?* Na ovom susretu, jedanaestom po redu, što ga svake dvije godine organizira Njemačko katehetsko društvo (DKV) okupilo se 65 sudionika, katolika i

ja i teorija o školi, a povezani su sa slijedećim predmetima: opća didaktika; pedagoška antropologija; teorija, povijest i sociologija škole. Treće uporišno područje obuhvaćaju filozofija kulture i kršćansko viđenje svijeta, u suodnosu s ovim temeljnim predmetima: teorija kršćanskog gledanja na svijet te katolički nauk o odnosu vjere i kulture.

***

10. i 11. siječnja 1992. održan je u Freisingu kod Münchena susret Njemačkog katehetskog društva (DKV) i Radne udruge za znanost i odgoj (GEW). Susret je okupio velik broj vjeroučiteljica u državnim školama koje su ujedno i članice GEW-a. Zanimljiv je bio iskaz profesora Karla Heinza Schmitta koji je izložio svoje viđenje škole budućnosti. Prema njegovu mišljenju, vjeronauk će i u budućnosti imati svoje mjesto u školi i to kao "govorna škola života" u kojoj će učenici moći razmišljati o povijesti svoga života i vremena i u kojoj će se gajiti uljudba obilježena naporima oko traženja smisla i slavljenja svijesti života.

protestanata. Razgovaralo se o trajnoj izobrazbi postojećih vjeroučitelja kao i o pripremi novih te o problemima što ih s time u vezi postavlja složena situacija suvremenog društva te zahtjevi koje postavljaju vjeroučenici.

***

Carlo Fedeli s Katoličkog sveučilišta u Milanu osvrće se u drugom broju šk. god. 1991/92 talijanskog časopisa za vjeroučitelje u školi *Religione e scuola (Vjera i škola)* na vjeronauk u školi i s time u vezi razmatra problem nužne interdisciplinarnosti, osvrćući se na izvore za nastavnu građu istog predmeta. U tome smislu on govori o tzv. *uporišnim područjima i temeljnim predmetima*. Među područjima na prvom se mjestu nalazi kršćanska objava i njezin katolički oblik. To se prvo područje nalazi ili bi barem trebalo biti u neprekidnom i živom odnosu sa slijedećim predmetima: povijest i teologija objave; povijesno-dogmatski nauk o utjelovljenju; Crkva kao institucija i zajednica te nauk o Crkvi. Drugo područje predstavljaju didaktika, antropologi-

***

26. siječnja 1992. svečano je u Stuttgartu otvorena manifestacija "Godina 1992. s Biblijom". Svrha je pothvata, koji ima ekumenski značaj, da svi kršćani njemačkog govornog područja bez obzira na svoju specifičnu vjeroispovijest, otkriju Pismo kao temelj svoje vjere, pomažući zatim i drugim oko sebe, bili oni kršćani ili ne, da otkriju bogatstvo Knjige. Želja je organizatora da se, uz ostalo, obnovi svijest o značenju i ulozi Biblije za našu današnju kulturu i povijest. Pokrenut je i poseban nagradni natječaj za djecu i mlade na biblijsku

temu. Naravno, organizatori su pripremili i bogate materijale za rad u skupinama i školama, uz opis mogućih djelatnosti, a uz to je priložen i popis svima dostupnih knjiga i članaka za daljnje produbljivanje teme. Obavijesti i materijali mogu se dobiti na adresi. "Jahr mit der Bibel" (Balinger Str. 31, 7000 Stuttgart 80) odnosno kod Dušobrižničkog ureda u Essenu (Seelsorgeamt, Burgplatz 3, 4300 Essen 1). Katoličko biblijsko društvo priredilo je, u suradnji s DKV i posebnu knjižicu ekumenskog usmjerenja koja sadrži modele rada s djecom, mladima i po obiteljima, pod naslovom "Bibel vor Ort" (32 DM).

***

Od 12. do 14. ožujka 1992. održan je u Luzernu u Švicarskoj susret vjeroučitelja pod zanimljivim nazivom: *Stari Bog za novu djecu? Ovogodišnji susret*, što ga je već po drugi puta uzastopce organizirao Teološki fakultet u istoimenom gradu, htio je sudionike upoznati s pitanjima u vezi s tradicionalnom slikom o Bogu i o pitanjima koja u vezi s Bogom postavljaju novi naraštaji. Prošle, 1991. godine, na susretu koji je bio organiziran na temu *Odrastati bez*

Boga? - vjerski odgoj u pokršćanskom društvu okupilo se preko 400 sudionika. Na ovogodišnjem susretu održali su, među ostalima, predavanja: H. von Hentig, N. Mette, A. Bucher.

***

Njemačko katehetsko društvo (DKV) organiziralo je 17. ožujka 1992. u Aachenu godišnji susret za članove iz te biskupije na temu: "Korizmeni običaji".

***

Od 25. do 27. svibnja 1992. održan je u Mainzu studijski susret koji je obradio problematiku odgoja i međudnosa između odgajnika i odgojitelja/vjeroučitelja.

***

Od 3. do 6. kolovoza 1992. održat će se u Zakladi Cassianeum u Donauwoerthu (Njemačka) Ljetni tečaj religijske pedagogije na temu: "Kršćanska duhovnost u današnjem i sutrašnjem društvu".

***

U Beču je započela radom novopokrenuta *Dopisna škola*. Riječ je o zanimljivom pothvatu, kojemu je cilj upoznati s raznim vidovima suvremene književnosti zainteresirane, u prvom redu odgojitelje, nastavnike, svećenike, teologe, redovnike, suradnike u župnom pastoralu, knjižničare kao i sve one kojima je na srcu lijepa književnost. Mjesečno se predviđa slanje četiri do šest sveščića (skripti) koje će obrađivati slijedeće teme: povijest i teorija književnosti, monografije i skice, kratke obavijesti, tumačenja pojedinih tekstova, tematska obrada teksta, dječja i omladinska književnost, teološki vidovi književnosti. Upisnina je 80

austrijskih šilinga, a mjesečni doprinos iznosi 80 šilinga (unaprijed se uplaćuje za šest mjeseci). Zainteresirani mogu dobiti obavijesti na slijedećoj adresi. Sekretariat Literarisches Forum der Katholischen Aktion Wiens und Oesterreichs, 1010 Wien, Stephansplatz 6/Stg. I/5, Stock/Zi. 42.

***

Salezijanski institut za pastoral mladih (JPI) u Benediktbeuernu nedaleko Münchena, Njemačko katehetsko društvo (DKV) i Radna služba za dušobrižništvo mladih sa sjedištem u Düsseldorfu pripremaju održavanje simpozija na temu *Izobrazba u vjeri i kateheza mladih*. Želja je organizatora da na jednom mjestu okupe odgovorne za župnu katehezu i omladinski pastoral kao i one koji rade s mladima kako bi zajedno promotrili probleme i pravce mogućeg djelovanja u korist mladih naraštaja.

***

U Münchenu će, kako su to nedavno odlučili europski ravnatelji nacionalnih ureda za katehezu, 1993. godine biti održan *Europski katehetski susret*. Jedan od razloga za takav susret su i nova zbivanja i izmjene

granica na našem kontinentu te želja da se Europu promatra kao cjelinu. susret je, naravno, namijenjen vjeroučiteljima i svima zainteresiranima, teoretičarima i praktičarima na području vjere i odgoja u vjeri. Predviđa se da će se obrađivati slijedeća pitanja: onostranost; preobrazba; dostojanstvo ljudske osobe; ekumenski odnosi; pravda, mir i stvorenja; škola i školski sustav; vrednote; bogoslužje i bogoštovlje. Želja je organizatora da se, bude li to moguće, omogući i prikaz odnosno organizacija popratnih sadržaja. Tako se npr. razmatra mogućnost da svaka europska zemlja sebe predstavi posebnim "izložbenim" štandom.

***

U Njemačkoj se posvećuje velika briga *izobrazbi odraslih (Erwachsehnenbildung)*. Normalno je da i na tom području znakovito mjesto pripada

pothvatima koji se poduzimaju u okviru razgranate djelatnosti Katoličke crkve. U posljednje se vrijeme međutim sve češće govori o krizi i na tom području, npr. u odnosu na djelatnost raznih udruženja. slično je stanje i s obzirom na odgoj i pripremu za brak odnosno u okviru trajnog obrazovanja osoba koje su u braku. Posebno područje poteškoća predstavlja izobrazba žena te akademska i društveno-politička izobrazba. Svako je od tih područja na svoj način zasebno, ali se ujedno za svako od njih može reći i da proživljava određenu krizu. Imajući sve to u vidu pristupilo se izradi nacrtu za njihovo rješavanje u kojem se vodi naročita briga o društvenom vidu uočenih problema. Došlo se naime do zaključka da su se mnoge župne zajednice kao i udruženja

posvetili prije svega organiziranju slobodnog vremena svojih članova. Novi nacrt predviđa složen proces koji se namjerava ostvariti u nekoliko susljednih stupnjeva. Tako su na početku predviđeni razgovori o problemima s odgovornima na raznim razinama (svećenici i župnici, glavni župni suradnici, dekanadski i župni savjetnici, članovi župnih vijeća i udruga). Uz to će se naročita pažnja posvetiti podacima koji se odnose na veličinu župa i dekanata, sveukupni broj stanovnika, dobro ustrojstvo, postotak katolika, strana- ca, pohađanje crkve, društveni us- troj. Jasno, vodi se računa i o podjed- nakoj zastupljenosti gradskih i seoskih sredina. U svakom dekanatu ustanovljen je posebni tim - dvije oso- be koje zajednički vrše istraživanje, ispitujući po pedesetak ispitanika. Za upitnik je pripremljeno 50 pitanja s

mogućnošću tzv. otvorenih odgovo- ra. Očekuje se da će istraživanje biti gotovo koncem 1992. godine.

***

Udruga katoličkih vjeroučitelja na stručnim školama u njemačkoj

pokrajini Niedersachsen već nekoli- ko godina priprema i izdaje radne materijale za određene teme. Riječ je o mapama koje se sastoje od re- dovito 40 (9 DM) ili, ako je riječ o dodatku, od 20 (5 DM) listova tzv. A4 formata. Ti se listovi kasnije mogu fotokopirati na prozirne folije i kori- titi kao predložak za projiciranje u razredu. Evo naslova nekoliko dosad obrađenih tema: Isus Krist; New Age - ezoterika i okultizam; Umjetna oplodnja i etika; Božić; Kršćanstvo i ekologija; Crkva i budućnost; Kršćanski uzori; Ljubav, prijateljstvo i brak; Droga. Za 1992. godinu pred- viđene su, među ostalim, mape uz slijedeće teme: 500. obljetnica ot- krića Amerike; Spolnost; Islam. Obavijest se mogu dobiti na adresi izdavača: Verlag Beate Christmann, Postfach 510225, 3000 Hannover 51.